

Høgskulen
på Vestlandet

BACHELOROPPGAVE

Hvorfor er seksuelle overgrep blant menn vanskelig å snakke om?

Why is sexual abuse among men difficult to talk about?

Kandidatnummer 255

Bachelor i sosialt arbeid

Fakultetet for helse- og sosialvitenskap

Institutt for velferd og deltakelse

02/06-2021

Antall ord: 7115

Innholdsfortegnelse

1.0 INNLEDNING	5
1.1 FORFORSTÅELSE	5
1.2 AVGRENSNING AV PROBLEMSTILLING	6
1.3 DISPOSISJON	6
2.0 TEORI	6
2.1 SEKSUELLE OVERGREP	6
2.2 TABU	8
2.3 KJØNNSPERSPEKTIV	8
2.4 SOSIALT AVVIK	9
3.0 METODE	9
3.1 LITTERATURHIERARKI OG INKLUSJONS- OG EKSKLUSJONSKRITERIER	10
3.2 SØKEPROSESS OG UTVALG	11
4.0 KRITISK VURDERING AV ARTIKLENE MED FUNN.	12
4.1: «MENN'S OPPLEVELSE AV Å BLI UTSATT FOR SEKSUELT OVERGREP I VOKSEN ALDER – EN KVALITATIV METASYNTESE»	13
4.2 "EFFECTS OF RAPE ON MEN: A DESCRIPTIVE ANALYSIS"	14
4.3 «BREAKING WITH NORMS OF MASCULINITY»	15
4.4 MEN`S REPORTS OF NONCONSENSUAL SEXUAL INTERACTIONS WITH WOMEN: PREVALENCE AND IMPACT	16
5.0 DRØFTING	17
5.1 DEN MASKULINE ROLLEN	17
5.1.1 <i>Sinne og sårbarhet</i>	19
5.1.2 <i>Forvirring rundt egen seksualitet</i>	19
5.2 NÅR KROPPEN SVIKTER	20
6.0 AVSLUTNING	21
LITTERATURLISTE	23

«Internaliserte kjønnsrollenormer og myter om voldtekt kan være en særlig utfordring for menn som opplever overgrep i voksen alder. For mange står frykt for hva overgrepet sier om dem som mann, sentralt» (Evensen, et. al., 2019, s, 1).

Abstract

Sexual abuse where men are victims, is a topic that is slightly talked about. In this assignment, I investigate in common factors as to why sexual abuse among men and boys from the age of sixteen is difficult to talk about. I used the literature review method to analyze and compare four articles. The articles include topics about men and youth's experiences of sexual abuse done by both men and women. Factors that recurred was the feeling of participations or lack of resistance during the assault. This made the men feel ashamed, in which they felt like they were a part of the actions. These findings tell us that this is one of the possible reasons to why they kept their story hidden. Another important finding in the study is about the masculine role, that the society requires of men. The expectations of this masculine role are possibly the greatest reason to why men have trouble talking about being sexually abused.

1.0 Innledning

Denne bacheloroppgaven setter søkelyset på menn som har vært utsatt for seksuelle overgrep. Jeg har valgt dette temaet fordi det er mindre fokus på seksuelle overgrep begått mot menn i forhold til kvinner, og fordi det antas å være høyere grad av underrapportering av seksuelle overgrep på menn enn de begått mot kvinner (Letvik, 2013). Statistikken viser også at det tar lenger tid for menn enn kvinner å dele sin overgrepshistorie (Bufdir, 2020). Som fremtidig sosialarbeider vil min oppgave være å legge til rette for at jeg både på individ- og samfunnsnivå sørger for at alle får hjelp til å løse sosiale problemer. Myndighetene har erkjent at overgrep får først og fremst følger for den som rammes, men at overgrep også er et samfunnsproblem og et folkehelseproblem som kan medføre betydelig fysiske og psykiske problemer (Regjeringen, 2021). Jeg håper at økt fokus på seksuelle overgrep blant menn, kan bidra til åpenhet og at flere våger å stå frem med sin historie. For at det skal bli økt åpenhet, må seksuelle overgrep trekkes frem og prates om. Mitt arbeid som sosialarbeider vil blant annet omfatte arbeid med seksuelle overgrep.

1.1 Forforståelse

Bakgrunnen for valget av tema er opplevelser jeg har med at seksuelle overgrep mot menn får en mangelfull belysning. Det skjedde blant annet i det siste året mitt på videregående skole da vi fikk besøk av en organisasjon for incest og seksuelle overgrep. Representantene for organisasjonen fortalte ulike historier for å opplyse oss om overgrep. Jeg husker at jeg reagerte på at alle fortellingene, og vinklingene på overgrep var rettet mot jenter og kvinner som opplevde overgrep. Noen av elevene spurte hvorfor de kun snakket om temaet fra en jentes eller kvinnes perspektiv, og fikk da til svar at «det er flest jenter som opplever dette». Ut fra min forståelse kan et slikt fokus føre til at menn som faktisk opplever seksuelle misbruk trolig får det vanskeligere enn nødvendig med å fortelle om sine opplevelser. Mine antakelser er at de aller fleste menn vil synes det er vanskelig å snakke om sine opplevelser med seksuelle overgrep. Det er viktig at jeg tar i betraktning at det ikke nødvendigvis er alle som har behov for åpenhet rundt temaet. Likevel er min forforståelse at om en snakker mer om overgrep mot menn, vil det kunne ha en positiv virkning for de fleste som har vært utsatt for det.

1.2 Avgrensning av problemstilling

I bacheloroppgaven har jeg valgt problemstillingen:

Hvorfor er det vanskelig for menn å snakke om seksuelle overgrep?

Jeg har valgt å avgrense problemstillingen til å handle om gutter og menn som opplevde seksuelle overgrep etter at de passerte den seksuelle lavalderen, altså fra 16 år og oppover. Jeg vil forsøke å finne svar på hva det er som gjør det utfordrende for dem å dele sin historie.

For å belyse problemstillingen, har jeg benyttet et underspørsmål, som spør etter hva som kjennetegner menns opplevelser av seksuelle overgrep. Med kjennetegn menes ikke noe som nødvendigvis gjelder alle utsatte, hensikten er å undersøke om det finnes fellestrekk i opplevelser som går igjen. Jeg er særlig opptatt av hvilken betydning den maskuline rollen spiller slik den er forstått i samfunnet, og hvordan den eventuelt setter begrensninger for åpenheten rundt seksuelle overgrep mot menn.

1.3 Disposisjon

I denne oppgaven er det seks kapitler. Kapittel 1 er innledning til oppgaven. I kapittel 2 har jeg skrevet om relevant teori for min problemstilling, som setter lys over tematikken. Teorien vil jeg trekke inn sammen med drøftingen av funnene. I kapittel 3 skriver jeg om metoden jeg har brukt i oppgaven, og går gjennom utvalg og søkeprosessen. I kapittel 4 har jeg en kritisk vurdering artiklene, samt presentasjon av hver enkelt artikkel for seg. I kapittel 5 har jeg drøftet og sammenlignet artiklene opp mot teori. I det siste kapittelet runder jeg av med avslutning.

2.0 Teori

I denne delen av oppgaven vil det presenteres definisjoner på og teori om seksuelle overgrep og kjønnsroller, tabu og avvik som er relevant for problemstillingen.

2.1 Seksuelle overgrep

Det er utfordrende å gi en konkret definisjon på seksuelle overgrep, da et seksuelt overgrep inneholder mange ulike aspekter. Tid, konteksten og varigheten på det seksuelle overgrepet er bare noen eksempler på dimensjoner som vil variere fra hvert enkelt tilfelle (Søftestad, 2009,

s. 38). Seksuelle overgrep er handlinger som er krenkende for offerets seksuelle integritet. De krenkende handlingene vil kunne være fysiske handlinger, som berøring av kjønnsorgan og seksuell omgang med offeret (Søftestad, 2009, s. 39). Seksuelle overgrep trenger ikke nødvendigvis være fysiske, men det kan og gjelde at overgriperen blotter seg, ser på offeret i uanstendige situasjoner eller snakker til de med et uanstendig eller seksuelt krenkende språk (Søftestad, 2009, s. 39). Denne vide definisjonen av seksuelle overgrep må ses i lys av det formålet overgrep brukes i, altså både med tanke på den norske kulturen for forståelsen av fenomenet samt konteksten som det fokuseres på, som i denne oppgaven er utsatte menn (Søftestad, 2009, s. 40). Vårt samfunn i dag er også i mye høyere grad individualisert enn tidligere, noe som vil påvirke hvordan utfordringer håndteres, fordi overgrep blir med det noe som individualiseres, og som kan forsterke vanskeligheter med å snakke om overgrep (Søftestad, 2009, s.23). Å ha vært utsatt for slike overgrep bør ikke handle om at noen får en diagnose, men om menneskene som har opplevd det og deres egne, subjektive, erfaringer. Ved å se på flere erfaringer kan vi utvide vår forståelse litt mer generelt med tanke på hvordan vi ser på tematikken (Andersen, 2012, s.16-17).

I en nasjonal undersøkelse kom det frem at 11% prosent av alle menn hadde blitt utsatt for seksuelle overgrep i løpet av livet (Folkehelseinstituttet, 2020). Det er store variasjoner i hvordan overgrep mot menn beregnes, og det kan være flere grunner til dette (Andersen, 2012, s.29). Bruk av metode, hvor mange som svarer på undersøkelsen og hva man definerer som et overgrep er noen faktorer som påvirker svarprosenten (Andersen, 2012, s.29). Det har også, som nevnt i innledningen, kommet frem at menn bruker lenger tid på å fortelle om overgrepene enn kvinner. Seksuelle overgrep er tabu i seg selv, i tillegg er det å være mann og offer tabubelagt (Stine Sofies Stiftelse, u.å.). Konsekvensene av seksuelle overgrep kan blant annet være psykiske plager, post- traumatisk stresslidelse og manglende regulering av følelser (Folkehelseinstituttet, 2020).

Når et offer for overgrep ikke har bearbeidet opplevelsen, hender det ofte at de skylder seg selv. Det kan være utfordrende for dem å kontrollere følelseslivet, der noen reagerer med aggresjon, når de egentlig er redde eller sårbare. Det kan være befriende for et overgrepsoffer å fortelle om opplevelsen. Åpenhet og samtaler med andre i lignende situasjoner, kan sette offeret i stand til å hjelpe seg selv (Smiso, u.å.).

2.2 Tabu

At noe er tabu går ut på at temaet ikke er sosialt akseptert å belyse eller snakke om (Søftestad, 2009, s.25). Tabu i dette tilfellet handler om at oppførselen til de som begår seksuelle overgrep er så alvorlig og krenkende at det ikke er akseptert å snakke om det. Seksuelle overgrep er ikke et tema som det snakkes om i hverdagen, da det fører med seg mye skam og skyld, ofte for offeret selv (Søftestad, 2009, s.27). Det er også sosiale sanksjoner mot å snakke om det, fordi det er en handling som er foraktet. Dette gjør at det er vanskelig og skambelagt å snakke om (Søftestad, 2009, s.25).

2.3 Kjønnsperspektiv

Kjønn handler om de biologiske forskjellene mellom menn og kvinner, men også det som kalles den sosiale og kulturelle konstruksjonen av kjønn er noe som skaper kjønnsroller og kjønnsforskjeller. I kjønnsforskning diskuteres det at å se på biologi for å forklare forskjellen mellom menn og kvinner har tatt for stor plass (Lorentzen, 2006, s. 23-24). Når vi ser på den biologiske faktoren, handler det om de kroppslige funksjonene til menn og kvinner, og ulikhetene de har. Det er likevel nyttig å se på både biologi og samfunnsvitenskapelig forskning i forklaringen på kjønn, for å få en flerfasettert innfallsvinkel (Lorentzen, 2006, S.24). Ulike samfunn har differensierende måter å definere kjønn på, ut ifra kulturelle betingelser (Connel, 2005, s.77). Man ser ikke på kjønn bare som noe kroppslig, men en sosial praksis, som er skapt av samfunnet. Det foreligger dermed ulike forventinger og normer til hvordan menn og kvinner skal oppføre seg. Slik som begrepet hegemonisk maskulinitet, som beskriver at menn har en ledende posisjon i samfunnet, er dominante og overordnet kvinner (Connel, 2005, s. 71 og s. 77).

I nordisk kjønnsforskning på menn ser man på sammenhengen mellom mannlighet og u-mannlighet (Lorentzen, 2006, s. 128). Forståelsen av u-mannlighet gir et perspektiv på hva som skal til for å oppnå denne mannligheten. Menn må hele tiden bevise sinn manndom, og må med det sørge for at de ikke havner i u-mannligheten (Lorentzen, 2006, s. 129). Ved å beskrive den maskuline stereotypen prøver en å fange den homogeniserte forståelsen av den ideelle mann, der kroppslig styrke, uavhengighet og karakter er faktorer som verdsettes (Lorentzen, 2006, s.130). En mann som har vært utsatt for seksuelle overgrep har opplevelser som ikke passer sammen med denne vanlige oppfatningen av manndom, nemlig det å være et offer. Vi må derfor stille kritiske spørsmål til måten vi forstår kjønn og maskulinitet på. For at

menn skal evne å snakke om overgrepene, er det viktig at vi løfter fenomenet og problematikken fra individnivå til samfunnsnivå (Andersen, 2012, s. 13-14).

2.4 Sosialt avvik

Sosiale avvik kan ses på som samfunnets konstruksjon av hva som er ansett å være avvikende i en gitt kultur og kontekst (Skog, 2006, s. 22). Det handler altså her også om tid og sted. Det er forventninger til ulike mannlige og kvinnelige kjønnsroller i samfunnet, og når menn ikke følger opp den forventende maskuline rollen, kan de bli sett på, eller se på seg selv som sosiale avvik (Skog, 2006, s. 190).

3.0 Metode

I min oppgave har jeg valgt metoden litteraturstudium. Denne metoden går ut på at jeg søker etter litteratur som kan gi meg svar på et forskningsspørsmål, som i dette tilfellet er min problemstilling. I denne metoden skal jeg finne relevant litteratur, før jeg analyserer hver enkelt artikkel. Når jeg har analysert artiklene hver for seg, skal jeg sammenligne de opp mot hverandre. Denne sammenligningen bidrar til en helhet som kan gi meg ny kunnskap, og dermed forhåpentligvis gi et svar på min problemstilling (Aveyard, 2019, s. 2). Søkestrategien jeg bruker er en del av metoden, og jeg har derfor beskrevet denne i oppgaven (Aveyard, 2019, s. 3).

Det er flere grunner til at jeg har valgt en litteraturstudie. En grunn er at jeg søker innsikt i forskning på seksuelle overgrep på menn og menns egne opplevelser med dette. Forskning gir forhåpentligvis svar på hvorfor det er vanskelig for menn å snakke om seksuelle overgrep. Metoden medvirker til å se funn i artiklene opp mot hverandre, for å avdekke om det er sammenheng eller gjentakende mønster i menns opplevelser. Kunnskapen gjør meg forhåpentligvis i stand til å svare på problemstillingen på best mulig måte. Ved hjelp av denne metoden kan jeg også se om litteraturen og de ulike artiklene jeg velger forteller mye av det samme, eller om det er store sprik i hva som kommer frem.

Grunnen til at jeg ikke har valgt en annen metode, som for eksempel kvalitative intervju, er fordi at det kan være vanskelig for menn som har vært utsatt for overgrep å åpne seg opp om sine problemer til en fremmed. Det kan være vanskelig å finne aktuelle kandidater, da det å snakke om seksuelle overgrep er et følsomt og gjerne sårt tema. Det er dog gode kvaliteter

med denne metoden, som at man får gått mer i dybden på den enkeltes følelser og tanker rundt et tema, som ikke nødvendigvis vil komme like godt frem ved hjelp av et litteraturstudium.

3.1 Litteraturhierarki og inklusjons- og eksklusjonskriterier

I oppgavens litteraturhierarki har jeg først prioritert forskning i fagfelleverderte artikler, der jeg vil ha minst fire slike. Grunnen er at fagfelleverderte artikler er mer pålitelige kilder enn artikler som ikke er vitenskapelige. Jeg er åpen for både oversiktsartikler og enkelte forskningsartikler, da det ikke er veldig mye forskning å hente innenfor tematikken. Rapporter eller andre artikler vil komme etter dette, om jeg ser at det vil være gunstig å inkludere de i tillegg.

I tillegg til fagfelleverderte artikler, er mine inklusjonskriterier menn og unges opplevelser med seksuelle overgrep fra den seksuelle lavalderen, 16 år. Jeg har også med en tidsavgrensning fra 2000-tallet og til i dag, 2021. Grunnen til at jeg inkluderer artikler fra helt tilbake til 2000-tallet er fordi jeg antar at det ikke nødvendigvis er mye forskning på seksuelt misbrukte menn. Artiklene jeg søker etter inkluderer menns opplevelser med seksuelle overgrep, historier om deres opplevelse av tabu, skam eller stigmatisering. Artikler som tar opp kjønnsroller og maskulinitet i tilknytning til menns opplevelser av overgrep er også aktuelt, da jeg har en antakelse om at dette er en forklaring på at menns historier tilsynelatende er mer skambelagte og mindre belyste enn kvinners.

Eksklusjonskriteriene mine gjelder faglitteratur om overgrep mot kvinner og barn. Jeg ekskluderer også faglitteratur om menn som har opplevelser med seksuelle overgrep i barndommen. Ellers vil jeg kritisk vurdere artiklene, og utelukke de som ikke har god struktur, analyse og resultat.

Litteraturen jeg innhenter som empiri til min problemstilling er sekundærdata, fordi jeg benytter data som er innhentet av noen andre enn meg selv (Jacobsen, 2013, s.110). Det er viktig å være kildekritisk i bruk av sekundærdata, fordi de kan være tolket annerledes ut fra primærkilden sin hensikt. Jeg har brukt spørsmål fra helsebiblioteket i min kritiske vurdering for å avgjøre om litteraturen er pålitelig og relevant. Spørsmålene blir benyttet for hver enkelt artikkel, og ligger som vedlegg.

3.2 Søkeprosess og utvalg

Jeg begynte å søke i Academic search elite, en tverrfaglig artikkeldatabase. Jeg avgrenset søket her og i resten av databasesøkene til fagfellevurderte artikler fra 2000-2021. Jeg begynte med søkekombinasjonen «sexual assault OR rape OR sexual violence OR sexual abuse NOT women AND men» ... m.m. Jeg fikk høye treff, hele 1051. Jeg endret litt på søkeordene: “sexual assault or rape or sexual violence or sexual abuse AND men as victims AND taboo or stigma or shame or attitude”, og fikk 297 treff. Jeg så gjennom overskriftene, og trodde nr. 11 virket relevant da den handlet om seksuelle overgrep, maskulinitet og stigma, men fant ut den handlet om overgrep menn opplevde i barndom, som var et eksklusjonskriterium. Jeg skiftet søkeord, og brukte nå færre ord. «Sexual assault or rape or sexual violence or sexual abuse» AND «men as victims» og fikk 357 treff. Jeg gikk gjennom overskrifter, leste 10 abstracts, og fant min første artikkel på side 2, treff nummer 64. «Breaking with norms of masculinity: men making sense of their experience of sexual assault” av Petterson og Plantin fra 2019. Forskningsartikkelen bygde på en kvalitativ metode, et dybdeintervju med 10 menn. Jeg fant artikkelen relevant, fordi fokuset var på menn og ungdom sine personlige erfaringer. Ut fra normer og kultur kom det frem at det å være mann og utsatt for overgrep ble satt i kontrast til hegemoniske normer for maskulinitet.

Jeg fant raskt ut at jeg startet søkeprosessen med litt for mange søkeord, jf. søkeloggen som vedlagt. Det kom opp mange artikler, men ingen som var relevante for min problemstilling. Etter hvert som jeg hadde færre og mer konkrete søkeord, ble antall treff mindre, men jeg fikk likevel utfordringer med å finne artikler som kunne brukes i min oppgave. Den største utfordringen var at artiklene jeg fant ved hjelp av å søke i databasene, handlet om voksne menn som fortalte om sine erfaringer om seksuelle overgrep fra de var barn.

Jeg brukte snøballmetoden for å finne min andre artikkel. «Effects of Rape on Men: A Descriptive Analysis» av Walker, Archer & Davies fra 2005. Jeg så på referanselisten til Plantin & Pettersons artikkel, og valgte meg ut en artikkel som jeg fant relevant etter å ha lest overskrift og abstract. Jeg fikk adgang til denne ved å søke på tittelen i academic search elite sitt «basic search» søkefelt. Metoden som er brukt i artikkelen, er en kvantitativ spørreundersøkelse. Jeg vurderte det som interessant å få inn en slik type metode, for å kunne se på problemstillingen min i et litt bredere perspektiv, da flere respondenter kan gi større indikasjon på resultatene som kommer frem. Artikkelen var ute etter å finne svar på virkningene seksuelle overgrep har på utsatte menn. De var ute etter konsekvensene, noe som

kan svare på min problemstilling, fordi ettervirkningene av seksuelle overgrep for menn kan fortelle meg noe om hvorfor det er vanskelig å snakke om.

Den tredje artikkelen jeg har valgt er: Men's Reports of Nonconsensual Sexual Interactions With Women: Prevalence and Impact av Krahe et al., fra 2003. Jeg brukte også her litteraturlisten til Plantin og Petersson. Jeg søkte opp tittelen på Oria, i enkelt søk. Jeg setter denne artikkelen under de tre andre, fordi forskerspørsmålet i hovedsak er ute etter omfang av seksuelle overgrep. Det jeg vil inkludere fra denne forskningsartikkelen, er den følelsesmessige virkningen av overgrepene. Siden de bruker en kvantitativ metode, går de ikke i dybden på følelsene, men samtidig viser de til noen følelser eller tanker som kan gå igjen. Artikkelen har to studier, men jeg valgte det andre studiet, da den hadde høyere medianalder i forskningen enn den første. Jeg inkluderer denne artikkelen fordi det kommer frem hvilke typer overgrep som blir gjort samt hvordan de opplever de. I tillegg peker artikkelen på funn som viser at overgrep utført av kvinner er mindre opprørende, sammenlignet med de andre artiklene, hvor mange av overgrepene er begått av menn. Dette kan belyse sider av min problemstilling, ved at temaene som berøres sier noe om hva det er som gjør overgrepene mindre opprørende.

Min fjerde artikkel er: «Menns opplevelse av å bli utsatt for seksuelt overgrep i voksen alder – en kvalitativ metasyntese» av Evensen et al, fra 2019. Jeg fant artikkelen på nettsiden psykologitidsskriftet.no. Denne nettsiden har fagfellevurderte artikler i tidsskrifter fra norsk psykologforening, og jeg tenkte dermed at de kunne ha relevante artikler for min problemstilling. Jeg brukte søkeordet «seksuelt misbrukte menn», og valgte den åttende artikkelen i søket, publisert i 2019.

En kritisk refleksjon jeg har gjort meg ved å bruke snøballmetoden, er at det kan være en ulempe at artiklene bygger på hverandre. Det kan snevre inn forskning og funn som blir diskutert i min oppgave.

4.0 Kritisk vurdering av artiklene med funn.

Det var et gjennomgående tema i alle mine valgte artikler at det er gjort lite forskning på mannlig ungdom over den seksuelle lavalderen og menn som er utsatt for seksuelle overgrep. Det bekreftet hvorfor jeg fant det utfordrende å finne artikler som passer til problemstillingen min, og hvorfor jeg måtte ty til andre metoder å finne litteratur enn søk i databaser. Alle fire

artikler jeg har valgt er fagfellevurderte forskningsartikler, som har en Imrad struktur. Alle artiklene inkluderer metode, resultat, og funn. Jeg har valgt to artikler som har brukt kvalitative metoder, og to som har kvantitative metoder. En blanding av disse metodene kan vise til større variasjon i funnene, da man både går i dybden samt ser på mangfoldet i det kvantitative.

Et interessant og uventet funn var hvordan opplevelse av seksuelle overgrep er knyttet til om overgrepet er gjort av en mann eller kvinne. Jeg har trukket frem dette i sammenligning av artiklene.

Nedenfor skal jeg presentere funnene i artiklene. Rekkefølgen av presentasjonen på artiklene går ut fra kjønnet til overgriperne. Det står ikke direkte i den første artikkelen hvilket kjønn overgriperen er, men det nevnes i teoridelen at de fleste overgrep blir gjort av menn (Thurchick & Edwards, 2012). (Evensen et al., 2019 s. 2). Den andre artikkelen er overgriperne menn, den tredje er begge kjønn, og til slutt overgrep fra kvinner.

4.1: «Menns opplevelse av å bli utsatt for seksuelt overgrep i voksen alder – en kvalitativ metasyntese».

Jeg har valgt å prioritere denne oversiktsartikkelen av Evensen et al., fra 2019, da de har gått gjennom flere studier, og lagd en oversikt over det som gir grunnlag for ulike temaer.

Artikkelen har god validitet av funnene sine fordi den bygger på flere studier fra flere land: Storbritannia, USA, Norge og Canada. Den er også av nyere dato, som kan indikere at den har mer aktuell informasjon med tanke på hvordan samfunnet er i dag.

I artikkelen kommer det frem at overgrep mot menn er en lite prioritert gruppe. For å øke fokuset blant menn i denne situasjonen har de brukt en kvalitativ metasyntese, der de forsøker å belyse temaer som går igjen i fortellingene deres. Funnene, er delt i seks kategorier. Funnene handler om tap av maskulinitet, å være fanget i maskulinitet samt utfordringer knyttet til seksualitet og relasjoner (Evensen et al., s.1). Artikkelen viser til at flere av studiene de har gått igjennom, nevner maskulinitet og tapet eller endringen av denne i etterkant av et overgrep. Det kommer frem ulike opplevelser av denne endringen. Enkelte menn føler at de har blitt mer feminine, noen frykter at de er homofile, og andre føler at de har mistet seg selv. (Evensen et al., s. 6). En av studiene (Masters, 1986) viser til at overgrep fra kvinner påvirker

menneskes kjønnsidentitet i større grad enn overgrep fra menn, fordi kjønnsrollene her blir mer synlige (Evensen et al., 2019, s. 6).

Det avdekkes i artikkelen at flere av ofrene prøver å forsterke sin maskulinitet etter overgrepene, der de forsøker å bevise sin manndom både for seg selv og andre. Dette kommer til uttrykk på ulike måter, både fysisk og psykisk. Aggresjon ble noe som flere av mennene brukte som forsvarsmekanisme mot å vise sine følelser, og denne aggresjonen skulle skjule at de var usikre på sin egen maskulinitet (Evensen et al., 2019 s. 6). Dette er funn som er relevant i min oppgave fordi jeg tolker det slik at frykten for tapet av maskulinitet gjør det vanskelig å skulle snakke om overgrepene.

Redselen for hvordan andre vil reagere på menneskes historier, gjør at flere isolerer seg. De vil ikke snakke om det fordi de kjenner på skam, at andre kan stille spørsmål til deres heterofile legning, samt at de ikke vil bli trodd, eller er redd for å bli møtt av nedlatende holdninger (Evensen et al., 2019, s. 7). Andersen (2008) sin studie i oversiktsartikkelen tolker det slik at grunnen til at flere ikke snakker om overgrepet er fordi de vil bevare det siste de har av kontroll på sin manndom (Evensen et al., 2019 s. 7).

Et annet funn er at flere av mennene fikk ereksjon eller utløsning, noe som gjorde at de stilte spørsmål ved egen seksualitet, skyld og deltakelse i overgrepet. Siden kroppen reagerte slik, ble de usikre på sin egen legning fordi de selv ikke hadde forventet å få ereksjon. Ereksjonen førte også til at noen følte at de var med på handlingene, som igjen førte til en følelse av skam. Funnene i studien tolket det slik at de reaksjonene ble en faktor som stoppet mennene fra å snakke (Evensen et al., s.8, 2019).

4.2 "Effects of rape on Men: A descriptive Analysis

Artikkelen til Walker et al., fra 2005 bygger på en kvantitativ spørreundersøkelse om opplevelsene til 40 menn fra England, som har vært utsatt for seksuelle overgrep. Den forteller også at voldtekt blant menn er en nedprioritert gruppe og at det er underrapportert (Walker et al., s.69, 2005).

Et funn er at det er mer sannsynlig at homofile melder inn seksuelle overgrep, enn heterofile menn. (Walker et al., 2005, s. 69). Dette kan bekrefte funnet i artikkelen til Evensen et al., med at en av grunnene til vanskeligheten rundt overgrepet handler om frykten for å bli sett på

som homofil (Evensen et al. s.7). Fåttallet av menn melder inn overgrepene til politiet fordi de er redde for reaksjonene det vil medføre, som at de blir møtt med negative holdninger, selv får skylden for overgrepet eller frykt for å ikke bli trodd. Artikkelen forteller lite om hvilket kjønn overgriperne er, og det virker som at forfatterne tar det litt for gitt at de er menn, da de nevner at 42.5% av ofrene visste eller antok at overgriperne var homofile, og at 12.5% var bifile. I over halvparten av overgrepene ble det brukt fysisk makt (Walker et al., 2005 s. 73).

Andre funn som samsvarte med Evensen et al, er at aggresjon var en vanlig reaksjon etter å ha vært utsatt for seksuelle overgrep, i tillegg til forvirring rundt seksualitet, endret seksuell atferd og tap av selvrespekt (Walker et al., 2005 76-77).

4.3 «Breaking with norms of masculinity»

Artikkelen av Petersson og Plantin (2019) bygger på kvalitative dybdeintervju med 10 menn fra Sverige. De ville finne ut av deltakernes opplevelser med seksuelle overgrep ut fra et kroppslig, følelsesmessig og kjønnset perspektiv. Funnene er delt i fire temaer: motstridende følelser, gjenopplevelse av sårbarhet, følelsesmessige reaksjoner og motstand samt formidling og kreativitet (Petersson & Plantin, s. 1 2019).

Artikkelen vektlegger at hvordan mennene opplever overgrepene, avhenger mye av hvordan samfunnet gir mening til kjønnsroller. Det som i et samfunn defineres som en mann, vil altså ha noe å si for hvordan menn bearbeider og håndterer det å ha vært et seksuelt offer (Petersson & Plantin, 2019, s. 1). Flere av mennene hadde utfordringer med å definere overgrepet, der få av dem kalte det for «rape», en voldtekt, men heller «assault» et overgrep. Dette ble delvis forklart ved at overgrepene ikke var voldelige, men mer manipulerende (Petersson & Plantin, 2019, s. 5). Om vi ser på artikkelen til Walker et al (2005), er det forskjell på bruken av fysisk makt, der Walker et al., rapporterer dette i over halvparten av tilfellene. Dette tenker jeg kan forklares med at de i Walker et al., (2005) sin artikkel har sett på anal voldtekt og ikke kun overgrep generelt. Det kan også tenkes at fordi artiklene har ulike land de innhenter dataen fra, vil de ha ulike funn på grunn av kulturelle forskjeller.

Mennene hadde og ambivalens knyttet til sin egen rolle i overgrepene, der det kom frem at de følte seg delvis skyldige av ulike grunner, som for eksempel at de nøt å bli berørt, selv om de visste at det var feil. Det kom også frem at flere ble usikre over sin egen seksualitet, både homofile og heterofile. En respondent svarte at han fryktet at han var homofil, fordi han visste

at det å være homofil ikke var normen for hans kjønn i samfunnet han levde i (Petersson & Plantin, 2019, s.5).

Et annet funn er at makt er et stort aspekt ved seksuelle overgrep. Ulike fortellinger om maktesløshet fra respondentene kommer frem, men det viser seg at de fleste som føler på en maktesløshet, blir misbrukte av menn (Petersson & Plantin, 2019, s.6). En respondent forteller om et overgrep fra en kvinne, og legger her til at det var en utrivelig situasjon, men at han heller hadde romantisert situasjonen med kvinnen i ettertid (Petersson & Plantin 2019, s.6). Når slike enkelthistorier kommer frem, er det viktig at jeg ikke generaliserer fortellingene til å gjelde alle. Jeg synes likevel det var et interessant funn at reaksjonen mot kvinnen som begikk overgrep var så annerledes. Som artikkelen og kritisk vurderer det, kan det være at han reagerer slik for å forsvare manndommen sin etter samfunnets normer av maskulinitet (Petersson & Plantin, 2019, s. 5).

Et annet funn er sinnereaksjonene som kom frem hos flere av deltakerne. Noen svarte at de reagerte med sinne, der flere fortalte at de hadde vært involvert i kriminell aktivitet. Andre så ikke på seg selv som sinte, men hadde problemer med folk ovenfra, altså autoriteter (Petersson & Plantin, 2019, s. 6-7).

4.4 Men`s reports of Nonconsensual Sexual Interactions With Women: Prevalence and Impact

Artikkelen til Krahe et al., (2003) handler om menn som opplever seksuelle overgrep begått av kvinner. Det er en kvantitativ spørreundersøkelse fra Tyskland med 153 respondenter.

Et viktig funn i artikkelen er at de fleste menn som opplevde overgrep bare fant dette middels opprørende, og hvordan dette kunne henge sammen med kjønnsroller (Krahè et al., s.173, 2003). I artikkelen beskrives det konsekvent som seksuell opplevelse uten samtykke, og ikke overgrep (Krahè et al., 2003). Dette virker som en mildere måte å beskrive hendelsene på, til sammenligning med de øvrige artiklene, der overgrep er mer brukt. Dette er noe som kan forklares med at den største andelen av hendelsene handlet om kyssing eller berøring, «mildere» hendelser. Det er også mulig at dette kan ha en sammenheng med at det er kvinner som begår overgrepene. Det er dog også rapportert hendelser som ufrivillig samleie og oralsex fra kvinnene, og noen få tilfeller med bruk av trussel eller makt som mennene fant

opprørende (Krahé et al., 2003, s. 171). Den relativt lave innvirkningen mener forfatterne handler om menns tro på at de kan overmanne en kvinne (Krahé et al., 2003, s. 173).

Seksuelle overgrep fra en kvinne passer ikke sammen med den mannlige kjønnsrollen, der stereotypien beskriver menn som sterke og uovervinnelige (Krahé et al., 2003, 173).

Artikkelen forteller ikke direkte hvorfor overgrep blant menn er vanskelig å snakke om. Studien har utfordringer med å finne ut av den relativt lave negative virkningen på overgrepene. Det er vanskelig å si om det er fordi virkningen faktisk er lav, eller om det ligger et psykologisk aspekt bak det, som fornektelse (Krahé et al., 2003, s. 173). Dette kunne kanskje kommet mer til uttrykk i en kvalitativ undersøkelse.

5.0 Drøfting

Problemstilling: Hvorfor er det vanskelig for menn å snakke om seksuelle overgrep?

Underspørsmål: Hva kjennetegner menns opplevelser av seksuelle overgrep?

Jeg vurderer at det viktigste funnet er betydningen av samfunnets kjønnsroller. Samfunnets forståelse av maskulinitet er viktig i opplevelsen av seksuelle overgrep. Dette går igjen i alle artiklene, enten direkte eller indirekte. Det ser også ut som at det kan spille en rolle om det er kvinnelig eller mannlig overgriper. Det kommer nemlig frem ulike funn med tanke på overgriperens kjønn. Reaksjoner som går igjen, er sinne og aggresjon.

5.1 Den maskuline rollen

I den første presenterte artikkelen kommer det frem at kjønnsrollenormene, der menn skal være maskuline, er et stort aspekt ved menns opplevelser av å ha blitt seksuelt misbrukt (Evensen et al., 2019). Det at få menn melder overgrepene i artikkelen til Walker et al., (2005), av redsel for andres reaksjoner, tolker jeg som en videre indikasjon på at kjønnsrollene i samfunnet har stor betydning for hvordan menn forholder seg til opplevelsene sine. Funnet samsvarer med funn i forskningen til Petersson et al., (2019) som fant at det å ha blitt utsatt for seksuelle overgrep ikke stemmer overens med samfunnets forventninger til mannens maskulinitet. Mennene blir dermed redde for å miste en del av sin manndom (Lorentzen, 2006). Det at både samfunnet og mennene selv har forventninger til hvordan man skal være som en mann, indikerer hvorfor det er vanskelig for de å snakke om overgrepene. Forventingene setter begrensninger for å innrømme, og/eller melde fra om sine opplevelser,

da de er redd for at de ikke lengre skal bli sett på som «ordentlige» menn. Det at seksuelle overgrep blir individualisert, (Søftestad, 2005 s.23), forsterker presset menn kan føle på om å holde opplevelsen for seg selv.

På den ene siden viser artiklene til Evensen et al., (2019), Walker et al., (2005), og Petersson & Plantin (2019) at fokuset til ofrene var å forsterke sin maskulinitet etter overgrepene. Det virker dermed som at det blir en forsvarsmekanisme å holde dette skjult, i frykten for tapet på manndommen. På den andre siden viser I Krahé et al., (2003) sin forskning funn fra overgrep av menn, begått av kvinner. Det som påvirker maskuliniteten til menn her, er nettopp det at overgriperne er kvinner. I artikkelen vektlegges funn at overgrep begått av kvinner oppleves «mildere», og til mindre (i hvert fall synlige) konsekvenser av overgrepene, samt lite om forsøk på å forsterke manndommen (Krahé et al., 2003, s. 173). Dette kan tolkes som en forsvarsmekanisme fra mennenes side, da menn stereotypisk sett ikke skal være svake, og dermed ikke vise at de har vært sårbare i et overgrep fra en kvinne (Krahé et al., 2003, s. 173). Det kan også tolkes som «naturlig», fordi de ikke følte seg like truet i disse omstendighetene, altså troen på at de kan overmanne en kvinne (Krahé et al., 2003, s. 173). Jeg tror det har mye med kjønnsroller å gjøre, for som Connel (2005) nevner, skal kvinner være underordnet menn (Connel, 2005, s.71). Når kvinner da er overgriperne og mennene ofre, virker det i dette tilfellet som at menn kommer seg mer «herdet» gjennom situasjonen, fordi det i artikkelen kommer frem færre konsekvenser av overgrepene. Om dette faktisk er tilfellet, er vanskelig å svare på. Det er likevel et interessant funn at overgrepene oppleves tilsynelatende ulike, ut fra hvilket kjønn som står bak.

I alle artiklene, kommer det frem at overgrep blant menn er et mye mindre utforsket tema, sammenlignet med overgrep mot kvinner. At alle artiklene nevner dette, viser til viktigheten av å sette temaet på dagsorden. Man kan spørre hva det er som gjør at det er lite forskning på dette. Er det fordi mennene ikke forteller om sine historier, eller forteller ikke menn fordi de ikke har hørt om andre i lignende situasjon, som et resultat av det er et lite belyst tema? Samfunnets forventninger om kjønnsroller er som nevnt en av flere mulige forklaringer på det tabubelagte temaet. Det kan tenkes å være en sirkulær effekt, der ulike faktorer bidrar til taushet. En faktor kan være at menn opplever å ta tilbake kontrollen over situasjonen sin ved å ikke snakke om det (Andersen, 2008), (Evensen et al., s. 7, 2019). Det at det er lite forskning samt lite belysning kan også være en indikasjon på vanskeligheten med å være åpne om opplevelsene.

Det kommer frem i Evensen et al., (2019, s. 6) at overgrep fra kvinner påvirker menns kjønnsidentitet i større grad. I Krahé et al., (2003) sin artikkel virker det tvert om som at reaksjonene etter overgrep fra kvinner er minimale. Dette kan være en indikasjon på at menns reaksjoner om overgrep fra kvinner ikke kommer godt nok til syne i denne artikkelen.

5.1.1 Sinne og sårbarhet

Sinne og mer voldelig fremtreden var en endring i atferd som kom frem i artiklene til Evensen et al., (2019), Walker et al. (2005) og Petersson & Plantin (2019) Denne aggresjonen kan tolkes på flere måter. Noen kan være sinte rett og slett fordi de har blitt misbrukt. Sinne som kommer til uttrykk, kan også være en barriere mot å bryte sammen. Derfor kan reaksjonene vise seg utad som sinne istedenfor med tristhet for å lettere skjule opplevelsen sin (Smiso, u.å.). Å forstå hvilke reaksjoner overgrepsutsatte menn har er viktig kunnskap for å kunne hjelpe dem mot større åpenhet og forståelse av sin egen situasjon. Petersson & Plantin (2019) fant i tillegg til reaksjoner av sinne at enkelte mannlige overgrepsofre begynte med kriminelle handlinger. Forfatterens tolkning av de kriminelle handlingene samt sinnereaksjonene forklares med følelser av maktesløshet, der mennene ville ta tilbake denne kontrollen ved å utagere (Petersson & Plantin, 2019 s. 7). Dette er i tråd med en forståelse av reaksjoner på overgrep som Smiso nevner: manglende kontroll på følelseslivet kan være en konsekvens av å ikke ha bearbeidet opplevelsen (Smiso, u.å.). Det at noen menn reagerer med sinne kan også forklares med at de skjuler sin sårbarhet, fordi menn må heller være sinte enn sårbare, ifølge samfunnets normer for maskulinitet (Lorentzen, 2006, s.128). Dette kjønnsperspektivet kan dermed gjøre det vanskelig for menn å snakke om seksuelle overgrep, fordi det er forventet at de er sterke, ikke svake.

Endringen av atferd kan altså være en indikasjon på hva det er som gjør seksuelle overgrep på menn vanskelig å snakke om. Atferden som oppstår etter overgrep, kan være sperrer og forsvarsmekanismer for å unngå å fortelle.

5.1.2 Forvirring rundt egen seksualitet

I Walker et al., kommer det frem at det er mer sannsynlig at homofile og bifile melder inn seksuelle overgrep (2005, s. 69). Dette viser til en forskjell på menns legning og hvordan de reagerer etter overgrepene. De tre artiklene av Evensen et al., (2019), Walker et al., (2003) og Petersson & Plantin., (2019) nevner alle direkte at flere menn ble usikre på sin seksualitet og

legning fordi menn hadde misbrukt dem. Walker et al., fant at det å bli misbrukt av en mann gjorde noe med selvbildet til flere, da de ble overrasket over at de kunne bli et offer (2003, s. 76). Det at ofrene ikke levde opp til samfunnets normer om hvordan en mann skal være, kan ha vært en grunn til at det har vært vanskelig å snakke om situasjonen. For som Petersson & Plantin nevner var samfunnets norm å være en heterofil mann (2019, s.5). Dette kan tolkes som at de ved å fortelle om seksuelle overgrep begått av menn, kan ha vært redde for å bli sett på som homofile og sosiale avvik (Skog, 2006). Usikkerheten rundt deres seksualitet kan forklares med at de ikke skjønner hvorfor menn begår overgrep mot dem når de ikke er homofile, og blir dermed usikre på egen legning. Denne usikkerheten kan gjøre det vanskelig for menn å skulle snakke om opplevelsen, kanskje da særlig om de ikke er homofile, og de vil dermed skjule enhver tvil rundt dette.

Krahé et al., (2003) hadde en tolkning om at det å stoppe en seksuell interaksjon med en kvinne vil skade selvtilliten til mannen (2003, s. 173). Dette kan tolkes som at menn som opplevde overgrep fra kvinner, ikke så seg selv som ofre i like stor grad, som igjen ikke førte til den samme usikkerheten som overgrep fra menn. Å ha blitt misbrukt av en kvinne vil dermed ikke skape en tvil rundt deres seksuelle legning. Den kan likevel tenkes at det skaper tvil i deres manndom, da det som nevnt ikke blir sett på som mandig å være et offer (Andersen, 2012, s. 13-14).

5.2 Når kroppen svikter

En opplevelse menn har etter seksuelle overgrep, og som går igjen på ulike måter i alle fire artiklene, er følelsen av at kroppen svikter. At man føler seg sviktet av kroppen, fører til skam for mange. Denne skammen kan være en årsak til at flere menn skjuler historien sin. I denne sammenheng, handler skammen om kroppens fysiske og mentale reaksjoner på overgrepene.

I Evensen et al., handlet sviket fra kroppen konkret om kroppslige reaksjoner som ereksjon. Det at ofrene fikk ereksjon, gav dem en følelse av delaktighet og skam (2019, s. 8). At de fikk ereksjon, er en biologisk forskjell sammenlignet med kvinner. Ereksjonen kan dermed gjøre menn forvirret, da kroppen responderer «positivt» på de seksuelle krenkelsene (Lorentzen, 2006, s. 24). I Walker et al., trekker mennene frem deres manglende evne til å vise motstand eller stoppe overgrep selv (2003, s.77). Det kan virke som at ofrene følte på et kroppslig svik, på den måten at de ikke gjorde mer for å avverge situasjonen selv. Det kan tenkes at de derfor følte at de ikke var en dominant mann, som krevd av samfunnet (Connel, 2005, s. 71).

I Petersson & Plantins artikkel var ambivalens rundt overgrepet noe som gikk igjen hos flere informanter. Det virker som at den manglende bruken av fysisk vold førte til at noen ble usikre på selve situasjonen, og fikk med det utfordringer med å definere hva som skjedde. De følte dermed på en skyld og skam, fordi de i noen tilfeller hadde nytelse under overgrepene. Den manglende fysiske volden kunne også så tvil om deres egen deltakelse, fordi det kan tenkes at de følte at de dermed burde vært mer aggressive i å forhindre det som skjedde (2019, s. 5).

Som det kommer frem i artikkelen, har de overgrepsutsatte mennene en motvilje i tilknytning til å ha vært et offer (Petersson & Plantin, 2019, s.6). Det kan tenkes at dette ses på som et kroppslig svik, på den måten at kroppen både fysisk og psykisk ikke klare å stoppe situasjonen, og dermed mistet en form for maskulinitet.

I Krahe et al., sin artikkel kan det tenkes at det kroppslige sviket handler om å være et offer for en kvinne. Dette kommer ikke frem direkte, men det kan tolkes slik indirekte. Artikkelen nevner menns utfordringer med å vise motvilje til kvinnene (2003, s.172). Det hører ikke sammen med en manns stereotypiske maskuline rolle å være utsatt for seksuell aggresjon fra en kvinne. De får derfor utfordringer med å stoppe overgrepet, fordi det er en trussel mot mannens selvtillit å skulle stoppe en seksuell interaksjon. (Krahe et al., s.173) Det er grunn til å anta at det kroppslige sviket her er todelt. For det første at de er offer for en kvinne. For det andre at de ikke kan stoppe overgrepet i frykt for å «tape ansikt».

6.0 Avslutning

Formålet med denne oppgaven var å finne ut av hva som gjør det utfordrende for ungdom og menn fra 16 års alderen å dele sine historier om seksuelle overgrep. For å finne ut av dette, så jeg blant annet på kjennetegn som kunne være mulige indikasjoner. Den mest gjentakende faktoren var menns vilje til å opprettholde sin maskulinitet, på ulike måter. Det tolkes som at ønsket om å opprettholde maskulinitet hadde en stor sammenheng med oppfatningen av at samfunnet krever dominante menn. Opprettholdelsen av maskulinitet gikk blant annet ut på å vise styrke framfor sårbarhet. Dette ble fremvist enten som aggresjon, fornektelse eller unngåelse av å fortelle om opplevelsen, i frykt for offerrollen som en mann ikke skulle ha.

Følelsen av enten delaktighet eller manglende motstand mot overgrep var faktorer som gikk igjen, og som kan ha påført en skamfølelse. Konsekvensene av dette ble dermed at de holdt opplevelsen for seg selv. Samfunnets og ofrenes egne forventninger om å være heterofil var en annen faktor som skapte skamfølelse, og dermed en annen indikasjon på hvorfor opplevelsene ble holdt skjult.

Denne oppgaven gir meg en implikasjon på at min praksisutøvelse for det første må skape en bevissthet rundt overgrep blant menn, og faktorer som gjør det vanskelig å snakke om. For å kunne gjøre endringer, må man vite at de trengs. Det er viktig å vite hva som er vanlige reaksjoner i arbeid med utsatte, for å kunne bekrefte, forstå og hjelpe de med å sette ord på følelsene. Ved å sette ord på følelsene sine, kan det bidra til at det også er enklere å bearbeide disse. Bevissthet rundt temaet er også viktig med utgangspunkt i et samfunnsperspektiv, da overgrep ikke bare er en utfordring for offeret, men samfunnet for øvrig (Regjeringen, 2021). Om temaet blir mer synlig, er det mulighet for at åpenheten dermed blir større, og at det igjen kan gjøre åpenheten for enkeltindivider enklere.

Litteraturliste

Andersen, T. H. (2012). *Sårbar og sterk: Menn som har vært utsatt for seksuelle overgrep*, Abstrakt Forlag

Aveyard, H. (2019) *Doing a literature review in health and social care. A practical guide*. (4.utg.). Open University Press

Bufdir (2020, 18. Juni). *Menn som brukere av sentre mot incest og seksuelle overgrep*. https://bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Vold_og_overgrep_tall_og_statistikk/sentrene_mot_incest_og_overgrep_i_Norge/menn_som_brukere/

Connell, R. W. (2005). *Masculinities*. (2.utg). Polity press

Evensen, M., H. & Fluge, S., S. & Kjoberg, T., S. & Bye, H., H. (2019) Menns opplevelse av å bli utsatt for seksuelt overgrep I voksen alder - En kvalitativ metasyntese. Psykologi tidsskriftet. <https://psykologtidsskriftet.no/2019/03/menns-opplevelse-av-bli-utsatt-seksuelt-overgrep-i-voksen-alder-1>

Folkehelseinstituttet. (2020, 2. januar) *Vold og seksuelle overgrep*. <https://www.fhi.no/nettpub/hin/skader/vold/>

Helsebiblioteket (2016, 03.06). Sjekklistene. <https://www.helsebiblioteket.no/kunnskapsbasert-praksis/kritisk-vurdering/sjekklistene>

Jacobsen, D. I. (2013). *Forståelse, beskrivelse, og forklaring*. (2.utg.). Høyskoleforlaget.

Krahé, B., Scheinberger-Olwig, R., & Bieneck, S. (2003). Men's reports of nonconsensual sexual interactions with women: prevalence and impact. *Archives of Sexual Behavior*, 32(2), 165–175. <https://doi-org.galanga.hvl.no/10.1023/a:1022456626538>

Letvik, H. (2013, 28. juli). Forskere: Seksuelle overgrep mot menn er sterkt underrapportert. *Aftenposten*. <https://www.aftenposten.no/norge/i/GGIbV/forskere-seksuelle-overgrep-mot-menn-er-sterkt-underrapportert>

BSV-300. Kandidatnummer 255.

Lorentzen, J. (Red.). (2006) *Kjønnforskning – en grunnbok*. Universitetsforlaget.

Petersson, C. C., & Plantin, L. (2019). Breaking with Norms of Masculinity: Men Making Sense of Their Experience of Sexual Assault. *Clinical Social Work Journal*, 47(4), 372–383.

<https://doi-org.galanga.hvl.no/10.1007/s10615-019-00699-y>

Regjeringen. (2021, 10. Februar). *Vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom*

<https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/innsiktsartikler/bekjemper-vold-og-seksuelle-overgrep-mot-barn-og-ungdom/id2398050/>

Skog, O-J. (2006) *Skam og skade. Noen avvikssosiologiske temaer*. Gyldendal Norsk Forlag AS

Smiso (u.å.) *Hvorfor bearbeide seksuelle overgrep?*

<https://smiso.no/er-du-eller-har-du-blitt-utsatt-for-seksuelle-overgrep/a-arbeide-med-seksuelle-overgrep/>

Stine Sofies Stiftelse (u.å.) *Gutter utsettes også for overgrep*.

<https://www.stinesofiesstiftelse.no/aktuelt/gutter-utsettes-ogs%C3%A5-for-overgrep>

Støren, I. (2013) *Bare søk – praktisk veiledning i å skrive litteraturstudier*. (2.utg). Cappelen Damm AS

Søftestad, S. (2005). *Seksuelle overgrep – fra privat til tverretatlig handlekraft*. (2.utg.).

Universitetsforlaget

Walker, J., Archer, J., & Davies, M. (2005). Effects of rape on men: a descriptive analysis. *Archives of Sexual Behavior*, 34(1), 69–80.

Høgskulen på Vestlandet

Bacheloroppgåve

BSV5-300

Predefinert informasjon

Startdato:	10-05-2021 14:42	Termin:	2021 VÅR
Sluttdato:	19-05-2021 14:00	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	Bacheloroppgåve		
Flowkode:	203 BSV5-300 1 BO 2021 VÅR		
Intern sensor:	Magne Eikås		

Deltaker

Kandidatnr.:	255
---------------------	-----

Informasjon fra deltaker

Antall ord *:	7115
----------------------	------

Egenerklæring *: Ja

Jeg bekrefter at jeg har Ja registrert oppgavetittelen på norsk og engelsk i StudentWeb og vet at denne vil stå på vitnemålet mitt *:

Jeg godkjenner avtalen om publisering av bacheloroppgaven min *

Ja

Er bacheloroppgaven skrevet som del av et større forskningsprosjekt ved HVL? *

Nei

Er bacheloroppgaven skrevet ved bedrift/virksomhet i næringsliv eller offentlig sektor? *

Nei